No. 76. 1852.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Dingsdag den 29 Maart.

De BREDASCHE COURANT verschijnt gereeld zes malen per week en is door het geheele Koningrijk, tegen ƒ 6 het kwartaal, franco der post verkrijgbaar. Alle inzendingen en bijdragen die van belangrijken inhoud zullen steeds met dankbaarheid ontvangen worden, geschieden franco aan de uitgevers BROESE & Comp. Alle advertentien, op zegel gesteld, worden geplaatst tegen 20 cents per regel.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 28sten Maart.

De vaste dienstmannen voorgaan over algemeene inspectien loopen ten einde, en, waarschijnlijk zullen wij weldra in staat gesteld zijn, eenige nadere berigten omtrent het doel dezer legerschouwingen mede te deelen. Vele gissingen zijn daaromtrent reeds in omloop, doch, om redenen dezelve wettige gronden van zekerheid opleveren, hebben wij dezelve niet medegedeeld. Alles schijnt echter aan te duiden, dat onze vroegere geuite meening deswege, het hoofddoel gewoest is; namelijk, eene nieuwe organisatie voor het personeel van het staand leger en voornamelijk ook voor de schutterijen. Over de inspectien zelven hebben wij weinig gezegd, daar dezelve voor onze lezers weinig belangrijks opleverden. Wij hopen echter in staat gesteld te worden, over derzelver gevolgen in meerdere bijzonderheden te kunnen treden.

— De secretaris-generaal der voorloopige Poolsche regering heeft, op last van den veldmaarschalk *Paskewitsch*, bekend gemaakt, dat het Z. M. den Keizer van Rusland behaagd heeft, den geheimraad *Engel* te ontslaan uit den post van voorzitter der provisionele regering van het Koningrijk Polen, en die gewigtige betrekking, tot nadere bevelen, op te dragen aan Z. D. H. den veldmaarschalk *Paskewitsch* zelven. Ten gevolge van dit besluit, heeft de veldmaarschalk den 14 Maart dien post aanvaard. De geheimraad *Engel* heeft den 17 daarop Warschau verlaten, en is naar Petersburg teruggekeerd.

— Den 21 is te Londen met veel plegtigheid de door de regering ingestelde vast- en bededag gevierd. De godsdienstige stemming der ingezetenen is echter niet weinig gestoord geworden door den optogt, welke ruim 20,000 leden van de hier nog altijd bestaande *staatkundige vereeniging*, ondanks het verbod der overheid, hebben gehouden. Deze optogt had zoogenaamd ten doel, om eene openbare uitdeeling van levensmiddelen bij te wonen, die eenige personen goedgevonden hadden, juist op dezen dag aan de behoeftige klasse te doen; doch met der daad, om een bewijs te geven van den ellendigen toestand der menigte, en om, volgens de uitdrukking van een der leiders, aan het gemeen te doen zien, „dat Engelland geene reden had, zich de meest benijdenswaardige van alle natien te noemen." Door het gevolg van lieden van het armoedigste aanzien, dat deze optogt dan ook met zich sleepte, geworde dezelve, zonder overdrijving, tot meer dan honderd duizend menschen aangegroeid. Deze volksmenigte trok in zamelijke geledere voort, doch het schijnt, dat de politie eindelijk het verbod daar tegen wilde doen gelden. Immers talrijke benden constabels, nieuwe politiebeambten, van welke er bij de twee duizend op de been waren, begonnen zich tegen den voortgang der menigte te verzetten. Hier door ontstond er eene zware vechtpartij, waarbij verscheidene politiebeambten door steenworpen gekwetst, en ook eenigen uit den hoop door de staven der constabels gewond werden. Zeven belhamels, die de menigte tot hardnekkigen weerstand aanspoorden, werden in hechtenis genomen. Eindelijk ging dezelve uiteen, op de toespraak van eenige der hoofdleiders, vooral op het gezegde, dat het (voor) deel van den optogt, in weerwil der politie, bereikt was. De uitdeeling der levensmiddelen vond geen plaats. Men had in den morgen ook onderscheidene schotschriften aangeplakt gevonden, waarin met het feest gespot, en de ingezetenen vermaand werden, voor zulk eene ongerijmdheid hunne dagelijksche werkzaamheden niet te staken.

— Uit Napels schrijft men van den 9den maart: „Onze Vesuvius heeft thans een grootsch aanzien. De groote binnenruimte, in welke midden de afgrond is, was met lava geheel gevuld; kookend is dezelve in drie zuilmassa's den berg afgevloeid; twee dezer hebben zich naar de zijde van Napels gericht, de derde naar de tegenovergelegene kant, naar Nola. In den avond van den 7den hebben wij het einde van de uitbarsting gevierd, die echter geen het minste nadeel veroorzaakt hebben."

BELGIE.

BRUSSEL, den 27sten Maart.

Gisteren heeft de zamenkomst weder plaats gehad, in dezelve heeft het nieuw gekozen lid, de graaf de Baillet, zitting genomen. De graaf *Vilain XIIII*, rapporteur der commissie tot onderzoek van het oorlogsbudget, heeft zijn rapport over hetzelve uitgebragt en de aanneming van het budget voorgesteld, zoo als het door afgevaardigden is goedgekeurd geworden; hij deed dit voorstel van eenige aanmerkingen vergezeld gaan, welke de kamer bevat te doen drukken en rondedeelen.

De afgevaardigden hebben, in hunne zitting van gisteren, de beraadslagingen over het budget voortgezet. Aan de orde was het art. 4 van het 10de hoofdstuk van dat van binnenlandsche zaken, bestemd om het 8ste hoofdstuk van dat van justitie te worden, en handelende over den aankoop van de eerste onkosten en de tractementen voor de groote gevangenissen, voor eene som van 500,000 guldens. De heer *Delhougne* deed een voorstel, voornamelijk strekkende, dat de minister bij de aanbieding van het budget voor 1853, en zoo lang de werkplaatsen der gevangenissen ten koste der schatkist kwamen, een staat van den toestand en de administratie der gevangenissen indiende. De kamer verwierp dit voorstel op de bestrijding deswegen van den heer *Ch. de Brouckere*, die tevens bij die gelegenheid opmerkte en uitrekende, dat de schatkist aan het einde dezes jaars, eindelijk het onderhavig artikel, een voorschot van een millioen hebben moest, welke niet op het budget van ontvangsten gebragt waren. De ministers hebben deze daadzaak niet tegen gesproken.

In deze zitting is men voorts op nieuw overgegaan tot de behandeling van het ministerie van marine; waarvan de meeste artikels tot nader onderzoek naar de centrale sectie verzonden waren. De rapporteur, de heer *De Meester* had den president verwittigd, dat ongesteldheid hem belette de vergadering bij te wonen, doch dat zijn rapport tegen heden gereed zou zijn. Sommige leden verlangden het rapport te hooren voor ter beraadslaging over te gaan, doch de meerderheid besloot de zaak maar terstond af te doen; de meeste artikels werden daarop, bijna zonder discussie, aangenomen; het tractement der marine-officieren is alzoo op 16,220 guldens vastgesteld; de kosten van wapening en uitrusting der twee brigantijnen op 70,557.

Nu moesten nog afgedaan worden de amendementen vroeger door de heeren *Delhougne*, *Declercq* en *Fallon* voorgesteld, over de drie eerste artikelen der publieke schuld strekkende, om het te openen crediet voor de betalingen, die aan Holland, uit kracht der 24 artikelen, moesten gedaan worden, ondergeschikt te maken aan te nemene schadeloosstellingen voor den voortdurenden staat van zaken, door de niet-toetreding des Konings van Holland te weeg gebragt.

De heer *de Meulenaere*, minister van buitenlandsche zaken, beschouwde dit voorstel als nutteloos en gevaarlijk. Gevaarlijk, omdat de Hollanders zich daarvan bedienen konden, om te doen gelooven, dat België de eigene uitvoering van het tractaat weigerde, nutteloos, omdat hetzelve slechts eene zedelijke verpligting aan het gouvernement oplegt. Deze verpligting was bij de vorige verklaringen des ministers reeds aangegaan, hij hernieuwde haar nog, zeggende, dat de omgeneheden voortaan te vergeefs wijzigingen te bepalingen strijdig met die, welke bij het tractaat van 15 november waren vastgesteld, zouden willen opleggen. — Op deze verklaring van den heer *de Meulenaere* trokken de voorstellers hun amendement in. De zitting werd tot heden opgeheven.

— De inhuldigingsplegtigheid van den nieuwen aartsbisschop van Mecheelen, is op zondag den 25sten april bepaald. Den daarop volgenden dag zal de installatie plaats hebben.

— Bij een besluit van den 22sten maart, wordt de vestiging belast van eenen permanenten krijgsraad te velde, welke in de stad Antwerpen, die in staat van beleg is, gevestigd zal wezen. Kolonel *Buzen* is met de vorming van dezelve belast.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 25sten Maart.

Nog minder zijn de dagbladen het niet eens over de [illegible] te Grenoble. Van de ministeriele zijde wordt [illegible] een zeer uitgebreid rapport van den kolonel [illegible] 35sten regiment; zoo als het blijkt, opzettelijk ingericht, om de [illegible] welke op dat korps geworpen is, weg te nemen. Evenwel heeft men dit oogmerk niet geheel bereikt, want men kan de waarheid niet kunnen verbergen, van hetgeen door de tegenpartij van den beginne af is opgemerkt, dat namelijk bij den aanvang der onlusten, twee kompagnien van verschillende [illegible], en zoo als verwacht op de menigte zijn toegedrongen, dat alle middelen van ontkoming benomen waren, en er dus eene verwarring is ontstaan welke het gebruik van wapenen, dat met meer bezadigdheid [illegible] noodig zoude zijn geweest, [illegible] onmiddelijk [illegible] lang. De kolonel der nationale garde dier plaats had zijne demissie aan den prefect ingezonden.

— De *Messager* zegt, dat de luitenant-generaal *Hulot* niet afgezet, maar in eene andere militaine divisie geplaatst is.

— De graviu *Boetdurij*, echtgenoot van een gewezen pair van Frankrijk, is gearresteerd geworden, als beschuldigd van geheime aanslagen ten voordeele der Bourbons.

— In de *Gazette du Limousin* wordt gemeld, dat het rijtuig, waarmede de hertogin *van Berrij* naar Napels reisde, onder weg omver gevallen zijnde, de vorstin haren arm gebroken had.

— Van Nismes en de omstreken meldt men, dat de zijden fabrieken, sedert eenige weken, in merkzaamheid toenamen, en de prijs der stoffen over het algemeen gestegen was.

— Met den post, den 21sten uit Straatsburg vertrokken, heeft men berigt, dat die stad alstoen in eenen grooten staat van gisting verkeerde. De troepen waren den geheelen dag in het geweer geweest; en gedeeltelijk op de wapenplaats, gedeeltelijk voor de voornaamste etablissementen gestationeerd. De oorzaak van een en ander lag in gedane bedreigingen tot plundering van de woningen der handelaars in granen.

— Het gerucht had gisteren geloopen, dat er te Toulon eene nieuwe poging tot brandstichting in het arsenaal was verijdeld; de laatste berigten, van den 16den uit die plaats, hebben doen blijken, dat dit gerucht beyden de waarheid was. Sedert de vorige poging, de derde, zijn de voorzorg-maatregelen verdubbeld geworden, en acht men zich nu volkomen beveiligd tegen de aanslagen der kwaadwilligen.

— De berigten, die hier van Ancona worden medegedeeld, weiden steeds breed uit over de geestdrift, welke de Italianen over de komst der Franschen en bij het gezigt der driekleurige vlag doen blijken. Volgens dezelve zouden de landlieden, bij gelegenheid eener militaire wandeling in de omstreken van Cipigaglia, hen te gemoet gegaan zijn, met bloemen bestrooid en van het gejuich de lucht doen weergalmen hebben; zelfs zouden de soldaten, willen onze bladen verzekeren, de inwoners te Ancona onderwijs in het Fransch moeten geven. Dezelfde berigten houden intusschen ook, dat de versterkingen van de citadel met kracht voortgezet werden; ongeveer 1500 boeren waren thans dagelijks er aan werkzaam.

— Brieven van Madrid van den 15den deser, melden, dat het koninklijk gezin binnen weinige dagen naar Aranguez zoude vertrekken. De berigten, dat de Spaansche gezanten te Londen en Parijs zouden vervangen worden, blijken ongegrond te zijn. De eerste minister, de graaf *de l'Alcadia* zoude integendeel aan den koning gevraagd hebben, om beide door een ondubbelzinnig bewijs van goedkeuring, zijne tevredenheid te betoonen. Gemelde brieven kondigden ook het overlijden aan van den vermaarden *Morillo*, graaf van Carthagena, en de benoeming van den generaal *Saarfield*, tot kommandant over de in Estremadura bijeengebragte troepen.

(Slot, uithoofde van den Zondag, geen notering der beursprijzen.)

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 24sten Maart.

De Burgemeester en Raden van deze stad hebben gisteren een besluit doen bekend maken, waarbij dezelve, ten gevolge van de aanmaning der bondsvergadering, om te waken tegen de gevaarlijke vereenigingen, welke, onder voorwendsel van de vrijheid der drukpers te handhaven, doch in der daad tot omverwerping der bestaande orde van zaken worden aangegaan, de ingezetenen dezer stad aansporen, geen deel aan die vereenigingen te nemen, noch voor dezelve eenige gelden op te brengen, of, zoo zij reeds daaraan deel mogten genomen hebben, zich daaraan te ontrekken; daarzij, in het tegenstelde geval, zich verantwoordelijk zouden stellen voor al de nadeelen, welke daaruit voor de stad [illegible] konden vloeijen, en voor al de rampen, welke Duitschland daardoor [illegible] zouden.

[illegible] van de [illegible] grenzen [illegible] de krijgstoerustingen in de [illegible] staten, te [illegible] troepen, die reeds naar Italie in aantogt waren, trok-

[illegible] *Roma* houdt onder dagteekening van den 10den [illegible] een [illegible] in geschikt om de pausselijke troepen de [illegible] gronden, die hen door de opleidingen, en vervolgens door de [illegible] zijn aangewreven, te verwijderen. Hunnen moed en [illegible] verschrikkenheid, maar [illegible] worden [illegible] gebeurtenissen te Cesena en Forli worden voorgedragen [illegible] de [illegible] gevolgen, van de gedurige beter-dingen [illegible] [illegible] gehad [illegible] [illegible] geschied [illegible] vervolgd heeft, [illegible] [illegible] [illegible]

den zij. Zij boogden op God; bestreden hunnen vijand, en versloegen hem. Ware het niet geweest, om der *interventie* wille van de *magtige Fransche diplomatie*, gruggesteund door eenige duizend Gallische bajonetten, zoude de Belgische armee verstoven zijn als kaf voor den wind de revolutionnaire fortuinzoekers zouden Frankrijk zijn ingejaagd; Vorst *Leopold* op zijne terugreis naar Claremont, de ware vrijheid en onafhankelijkheid, vrijheid van onderwijs en Godsverëering, vrede en voorspoed, zouden zijn hersteld geworden; en het kaartenhuis van het Belgische volksbestaan (geen bodemlooser toestel eener hersenschim werd immer opgerigt) zoude niet het minste spoor van deszelfs aanwezen hebben achter zich gelaten.

» En hoe heldhaftig streden in de velden van Hasselt en Leuven die honderden van studenten, de bloem onzer jongelingschap, de hoop der wetenschappen en van den roem des vaderlands! Hoe zeer verhoogde het hunne verdienste, dat zij, tot hunne studien terug geroepen, dezelve weder aanvaardden met verdubbelden ijver, met harten gloeijende van edel vuur voor de eer en het heil van hunnen geboortegrond!

» En onze vrouwen, teeder-gevoelig en liefdevol, steeds zorgende, het vaderlandsch gevoel harer echtgenooten en vrienden bewonderende en daarin deelende, hun alzijn met vertrouwenvolle gelatenheid dragende, overvloedig in onze hospitalen voorziende, groote bezendingen van kousen, handschoenen en andere voorwerpen tot dekking en verwarming harer dappere verdedigers bezorgende, die, ten getalle van niet minder dan *negentig duizend man infanterie*, *vijf duizend man kavallerie* en *meer dan honderd stukken veldgeschut*, gekantonneerd en in de garnizoenen langs den linker oever der Maas, behalve zeven bekwame oorlogsschepen, en de voorloopig georganiseerde militie, wel gewapend, wel gekleed, wel gevoed, wel betaald en wel uitgerust, gereed staan ter verdediging van eer en regt. Onder hen zijn vele bataillons van die *schutters*, of stedelijke militie, welke wijlen de generaal *Belliard* voor reguliere Pruissische troepen hield.

» Ofschoon het laatst, echter geenszins het minst, komen onze matrozen en mariniers, nog even dapper als altijd, en niet minder dan hunne oude en zeer geachte vrienden, uwe *Toms* en *Jacks*, even vastelijk als de landmagt besloten hebbende, aan de verwachting van hun *mishandeld* vaderland te beantwoorden, en, is het nood, het heldhaftig gedrag van hunnen beroemden oom *Speyk* na te volgen.

» Heerlijke eskaders van linieschepen van alle grootte, en nagenoeg *een honderd kanonneerbooten*, voerende van twee tot vijf stukken zwaar geschut, *mortieren*, of *honwitsers*, dekken onze groote rivieren, en zullen die verdedigen, te zamen met een groot getal forten en kustbatterijen, waartoe nog zullen gevoegd worden blokschepen, ter vrijwaring tegen aanrandingen *à la Copenhague*.

» In minder dan achttien dagen tijds zijn nagenoeg Twee-en-Tachtig Millioenen guldens vrijwillig ingeschreven, om onzen schranderen, braven, regtlievenden en standvastigen monarch toe te rusten met de middelen ter handhaving onzer nationale waardigheid, regten en belangen; belangen die ook die van Groot-Brittanje zijn, zoo als met zoo vele juistheid en opregtheid beweerd en bewezen is geworden door den graaf *van Aberdeen*, in zijner lordschaps doorwrochte en krachtvolle redevoering, geruggesteund door die van den hertog *van Wellington*, en waardoor beiden zich de toejuiching van hun land en de bewondering en dankbaarheid van het onze zich hebben waardig gemaakt. — Diep betreuren wij het, dat de Britsche raadsvergaderingen afwijken van de beproefde beginselen van wijlen den heer *Pitt*, door ministers als de *Wellesley* en *St Johns* zich op de goede trouw en belanglooze inzigten van Frankrijk verlaten, ieder van welks woorden en daden maar al te zeer geschikt schijnen om de uiterste waakzaamheid en het grootste mistrouwen te gebieden. Is dan niet het zoogenaamde liberalismus de bestendige voorstander en verdediger der rebellie? is niet het beginsel van non-interventie blootelijk het schild voor den opstand? en is eene tot het uiterst gedrevene gastvrijheid iets anders of meer dan eene zamenraping van alle de grondstoffen tot omverwerping der regeringen en staten? Doen ondermijnende komplotten geene verwoestender werking dan openbare aanval? Dat niet een nimmer eindigende moreele krijg dieper inbreuk op de grondslagen der nog bestaande monarchale regeringen, dan de vijandelijke uitoefening van materiele kracht zoude kunnen te weeg brengen? Zoude daarom lord *Palmerston* niet beter de belangen van zijn vaderland hebben geraadpleegd, indien zijner lordschap's onmetelijk gewigtige staatkundige verrigtingen bestuurd waren geworden door *de wijsheid van zijnen wijdberoemden voorzaat*, sir *William Temple*? Schreef niet die scherpziende staatsman, in omstandigheden bijna gelijk aan de tegenwoordige — *België, een ouriq begeerd door Frankrijk* — aan onzen Raadpensionaris *de Wit*: » voor wat betreft hetgeen de Franschen voorstellen, — het komt mij voor als veel te loinp, en evenzeer eene verachting voor ons vernuft als voor ons traktaat te verraden. Wat [illegible] deze Parijsche ministers komt, is, dunkt mij, eene onbeschaamde eerzucht te ontdekken, onder eene goede dosis van gemaaktheid en vermomming, waarvan aan God alleen de uitslag bekend is. Wat mij betreft, ik wil u vertrouwelijk mijne meening zeggen. Mij dunkt dan, in de eerste plaats, dat wij met alle onze goede diensten en het kozingen, hunner van Frankrijk den vrede zullen verkrijgen, zoo lang wij eenig uitzigt hebben om door krijg te voeren hunne belangen of hunnen roem te bevorderen; en daar wij door den vrede te verlangen, alleenlijk zijn onzen oorlog op den hals halen, behoorden wij integendeel te trachten den oorlog daar te stellen, door alle vertooning te maken als verlangden wij den oorlog." (*Het vervolg en slot hierna.*)

Na beide onderstaande brieven, aan ons ingezonden, met verzoek van in ons blad te worden medegedeeld, verleenen wij volgaarne eene plaats:

Aan de Redactie der Bredasche Courant.

Niemand zal wel ontkennen, dat in den tegenwoordigen tijd, de regtsbeginselen verspreid worden, beginsels eenen grooten en uitgestrekten invloed op het welzijn van den staat uitoefenen. Het mag dus geen Nederlander, wiens vaderlandsch hart voor regt en waarheid klopt, onverschillig zijn, welke beginselen er door zijn land worden verspreid. Zijn pligt als burger gebiedt het hem, voor het welzijn van zijn vaderland te waken, en de verderfelijke beginsels, die zich [illegible] met kracht te bestrijden, en zoo mogelijk uit te roeijen.

Het moet ieder, die waarlijk zijn Vaderland bemint, die prijs stellen op *waarheid*, die eerbied voor voorvaderlijke begrippen, diep bedroeven, dat hier, niet in hetzelfde land, waar eens de bakermat van burgerlijke vrijheid stond, door sommige eene leer wordt verspreid, die de gematigdheid verbant, die het *juiste midden* verwerpt, een dwaas gulden regel, dat *de middelmaat het beste is*, uit de staatkundige wereld wil doen verdwijnen. — O! hoe zouden onze voorouders van schaamte gebloosd hebben, indien zij geweten hadden, dat hun nakroost zulk eene leer zoude belijden.

Doch niet ieder een, die het juiste midden verwerpt, weet, wat eigenlijk die regel zegt, of doet ten minste als of hem dit niet bekend ware. Ieder die een weinig met onze letterkunde bekend is, zal zeker de schoone redevoering over het middelmatige, van onzen voortreffelijksten redenaar *van der Palm* gelezen hebben en daarbij hebben opgemerkt, dat noch voor de voortbrengselen van smaak en kunst, noch voor de uitboezeming van hart en gevoel eene middelmaat bestaat. Ditzelfde is het geval met al onze zedelijke eigenschappen, daar deze uit haren aard geen perk noch maat toelaten, omdat geene deugden aanwezend zijn, indien zij niet met onze geheele ziel worden betracht. Eene matige regtvaardigheid toch, eene matige braafheid, eene matige trouw, zouden ondingen zijn, daar zij niet bestaan kunnen. Indien men een haar breed van het regt afwijkt, bestaat het eigenlijke denkbeeld van regtvaardigheid niet meer. Geene tijden, geene omstandigheden kunnen eene beperking voor regtvaardigheid en braafheid daarstellen, er mag geene middenweg tusschen regt en onregt bestaan. — Doch het juiste midden kan alleen plaats vinden in zaken en beginselen, die uit haren aard eene maat, eene beperking toelaten, en deze zijn vooral dezulke, wier waarde meer uit de toepassing, meer uit hun practisch bestaan, dan uit hunne zedelijke beweeggronden worden afgeleid, zoo als de staatkundige beginsels; deze toch leiden, (hoewel zij dikwijls bij de individus deugdzaam of ondeugdzaam worden door de innerlijke beweeggronden, die hen doen geboren worden) hunne waarde alleen af uit de toepassing, zoodat die staatkundige beginsels de beste zijn, die gepaard met de handhaving van regt en deugd, het land den meesten voorspoed aanbrengen. Of dus de volksgezinde, of de monarchale beginselen den voorrang verdienen, hangt veel van omstandigheden, tijden en plaatsen af, doch in het beoordeelen dezer en dergelijke vragen hebben onze voorouders gemeend, dat de waarheid in het midden lag; zij meenden dat alle uitersten verderfelijk waren en dat alleen de middelmaat welvaart, voorspoed en heil kon aanbrengen. Het juiste midden tusschen onverschilligheid en onverdraagzaamheid, heeft de ware godsdienstige vrijheid doen geboren worden; de gulde middelmaat heeft de gematigdheid inspreken en handelen daargesteld; de gulde middelmaat heeft onze voorouders tusschen slavernij en losbandigheid eene redelijke vrijheid doen kiezen; de gulde middelmaat doet ons met de beschaving voortgaan, zonder die vooruit te loopen of die tegen te werken.

Alleen het juiste midden tusschen het dolzinnig invoeren van alle nieuwigheden en tusschen het hardnekkig bestrijden van elke instelling, die uit den geest des tijds schijnt voor te spruiten: alleen het juiste midden tusschen het toegeven aan al de eischen van de Jacobijnen en tusschen het volgen van de beginselen der Ultramonarchalen: Alleen het juiste midden tusschen den geest en de behoefte des tijds en tusschen de bestaande orde van zaken, is het eenigste redmiddel, wat ons, in deze eeuw, waarin troonen en staten waggelen, kan doen staande blijven.

Er bestaat in ons vaderland een soort van *menschen*, die meenen dat men eenen strijd op overwinning en verdelging met den geest des tijds moet voeren. Doch dwaze als zij zijn! zij willen den loop der wereldgebeurtenissen veranderen, en zwakke sterfelingen, als zij zijn, willen zij, tegen de Goddelijke Voorzienigheid in, den geest des tijds naar het verledene terugvoeren. — Zij vergeten dat hunne beginselen, om dat zij met den algemeenen volksgeest streden, den troon in Frankrijk hebben doen vallen; zij begrijpen niet, dat door vruchtelooze tegenkanting de magt der revolutionnairen aangroeit. Zij zien het onweer niet, hetgeen Pruissen zich wolligt door het weigeren eener grondwet berokkent. Zij [illegible] waarheid, dat het liberalisme overal in Europa zegeviert, en het niet mogelijk is hetzelve geheel te verdelgen; want anders zouden zij met gematigdheid en voorzigtigheid, die dingen zoeken te besturen, die toch niet kunnen beletwerden. Zij willen ons dan tegen den geest des tijds opwerpen en zien niet, dat die de verwoesting zal vermeerderen; zij zoeken onweerstanden te voorkomen, en werken die juist in de hand. Eenmaal, als het misschien te laat is, zullen zij ontwaren, dat door hunne dwaasheid en stijfhoofdigheid het vaderland in het verderf is gestort.

Nederlanders! laten wij ware zijn van alle [illegible] laten wij altijd het juiste midden [illegible] zoeken; verfoeijen

wij de revolutionairen, doch wachten wij ons ook voorde leer van een onbeperkt oppergezag, gemakzucht en stille in onze handelingen en beginselen door. — Alleen daar, waar het handhaving van deugd, van braafheid, van regtvaardigheid en goede trouw geldt, moeten wij onverwrikt en standvastig staan. —

Aan de Redactie der Bredasche Courant.

Met belangstelling en genoegen las ik in den *Militairen Spectator* zelven, zoowel als uit de daaruit overgenomen fragmenten in de *Bredasche Courant*, hetgeen daarin omtrent het Metalen Eereteken gezegd wordt. Ik ben het echter niet eens met de geachte schrijvers, dat het overbodig en niet wenschelijk zoude zijn, dat al dadelijk bij de uitreiking dier kruisen een disciplinair reglement van gouvernements-wege wierd daargesteld en wel om de volgende redenen:

De kruisen in kleiner formaat zijn alom verkrijgbaar gesteld en worden aan een ieder zonder onderscheid verkocht, die er den bepaalden prijs voor wil betalen; — dit heeft reeds ten gevolge, dat kinderen van 4 à 5 jaar het op de borst dragen, aan het lint hangende hetwelk daarvoor bepaald is. — Wordt dit niet door de regering belet, dan zal dit eereteeken, waarop elke brave verdediger van het vaderland eenen zeer hoogen prijs moet stellen, tot den rang van kinder-speelgoed verlaagd worden.

Wenschelijk is het dus, dat van regerings-wege zoodanige verordeningen worden daargesteld, waardoor dit misbruik worde tegengegaan, evenzeer als dat aan hen, die door een onordenlijk en liederlijk gedrag zich doen kennen hebben, het dragen van dit blijk van Z. M. gunst en tevredenheid, ontzegd wordt.

Zij die dagelijks met hen omgaan, op welker borst eerlang dit eerekruis zal prijken, weten dat zeer velen er trotsch op zullen zijn het te bezitten, en zulks ook met volle regt verdienen; maar ook, dat sommigen er onverschillig omtrent zijn, enkele er zelfs mede spotten.

Grievend zou het zijn voor den man van *ware eer*, zich met zulke onwaardigen gelijk gesteld te zien.

Ik zal mij niet vermeten de regering, die zelve zoo veel belang in de bedoelde eereblijken stelt, voorschriften voor zoodanig een disciplinair reglement te geven, alleen hoop ik, dat deze wenk niet geheel onopgemerkt zal blijven. *Een belanghebbende.*

WETENSCHAPPELIJKE BERIGTEN.

IJZEREN WEGEN IN AMERIKA.

Men telt tegenwoordig in de Vereenigde Staten elf ijzeren wegen, eene uitgestrektheid van 105 mijlen beslaande. Vijf dezer wegen zijn dubbele; de zes overige zijn enkele. De langste dezer wegen is van 15, de kortste van 3 mijlen. De strekkende mijl van een enkelen ijzerenweg beloopt ten minste 432 p. sterl.; somtijds heeft die prijs tot 2400 p. sterl. bedragen. De strekkende mijl van eene dubbele ijzeren baan is 1200 p. sterl.; maar is somtijds tot 2000 p. sterl. betaald moeten worden. Behalve de reeds opgegevene is men thans met het maken van vier zulke wegen bezig. Deze zullen zich over eenen afstand van 970 mijlen uitbreiden. De langste derzelve zal zijn tusschen Baltimore en de rivier Ohio: deze zal dubbel zijn ter lengte van 335 mijlen, en is, van wege de moeijelijkheden, op 4800 p. sterl. per strekkende mijl begroot. Een gedeelte van dezen weg is reeds voltooid, en bestaat uit een *tunnel*, welke als een meesterstuk verdient genoemd te worden.

SCHOOL VOOR KUNSTEN EN AMBACHTEN TE ST. PETERSBURG.

Het Russisch Gouvernement heeft eene dergelijke school, onder den naam van *Technologische Inrigting*, gevestigd. De leerlingen, ten getale van 132, worden op kosten van den staat onderhouden, en leeren de theorie der technologische wetenschappen, de zamenstelling der werktuigen, de scheikunde enz. Zij, die zich voordeelig onderscheiden, genieten vele voorregten, en, daaronder ook vrijstelling van de militaire opschrijving, zoo ook kunnen deze dadelijk eenig beroep gaan uitoefenen, zonder voorloopige leerjaren, en hunne privilegien en hunne hinderen, die hetzelfde beroep uitoefenen, vermaken. Behalve de leerlingen, welke, in de middelbare klassen gekomen en door den staat onderhouden worden, kunnen ook nog andere jongelieden het, in het Instituut gegeven, onderwijs genieten. Ter goedmaking der kosten van deze inrigting wordt jaarlijks nagenoeg 70.000 gulden afgezonderd. Deze inrigting dient ook om aan de arme werkliedeu, op zon- en feestdagen, gratis lessen in het teekenen te geven. Het gebouw voor deze inrigting bestemd, is den 28sten October des vorigen jaars plegtig geopend geworden.

DE MILITAIRE SPECTATOR.

Onder deezen titel verschijnt bij de ondergeteekenden een blad, hetwelk voornamelijk den militairen zaken en alles wat daarmede in betrekking staat is toegewijd.

Deswegen plaatse de uitgevers aan de grenzen van het vaderland, te midden van het leger, de nabijheid des vijands, het dikwerf, door militaire en andere personen, aan den dag gelegd verlangen een zoodanig blad te zien verschijnen: dit alles te zamen genomen, heeft de uitgevers aangespoord, deze onderneming te beginnen, in de hoop en het vertrouwen, dat dezelve aldra bijval en de goedkeuring van het publiek zal verwerven, waarin zij zich aanvankelijk niet vinden te leur gesteld.

Alle berigten, nieuwstijdingen: veranderingen, wijzigingen enz., betrekkelijk ons leger, zijn door de gewone staatkundige nieuwsbladen opgenomen, en aan het publiek medegedeeld geworden. Beoordeeling en verhalen van krijgsverrigtingen, aankondigingen van uitstekende daden, uitgedeelde belooningen enz., behoorden mede tot het gebied onzer staatkundige periodieke organen, en worden door hare aanmerkingen somtijds opgehelderd, doch werden ook dikwerf bij gebrek van zaakkennis, in een verkeerd daglicht geplaatst.

Vele dezer berigten, vertoogen enz., waardig om in een daartoe bijzonder bestemd militair dag-, week- of maandblad te worden opgenomen, zouden, onder andere mededeelingen, als het ware verloren gaan, in het militaire chaos ongeoefende pennen ter neder gesteld, hadden voor den militair zelven geene waarde.

Het groote belang, hetwelk intusschen de geheele natie in het leger stelt, want weinige familien zullen er in Holland gevonden worden, welke niet een of meer harer leden, in de gelederen onzer brave verdedigers telt, heeft de behoefte aan een blad, het militaire wezen in ons Vaderland betreffende, doen gevoelen. Het is voornamelijk dat belang hetwelk de uitgevers aangespoord heeft, deze onderneming te beproeven.

De *Spectator* zal, in het algemeen gezegd, ten doel hebben: *nuttig voor het leger en dus ook nuttig voor het vaderland te zijn.* Hij zal zich daarbij beijveren om tot een aangenaam en den stand, waaraan hij zich toewijdt, leerzaam onderhoud en verpoozing in ledige oogenblikken te verstrekken. Hij zal tevens aan de talrijke geliefde officieren, vrouwen, vrienden en vriendinnen dikwerf de gelegenheid geven, zich met hen, aan het hoofd van den handel als het ware te midden van hunne dierbaarste betrekkingen te begeven. Hij zal het middel zijn, om de namen van hen, die zich op eene of andere wijze ervoor gedragen, of onderscheiden hebben, aan de geschiedenis over te brengen.

Van den meerderen of minderen bijval in deze onderneming zal het verder afhangen, of zij door den tijd haren thans voorloopig bepaalden werkkring, al dan niet, zal uitbreiden.

De *Militaire Spectator* verschijnt op onbepaalde tijden op een gemakkelijk formaat van 8 bladz. in 8vo op veljin papier. De geheele jaargang, in twaalf maanden af te leveren, zal de veertig nommers meeste boven gaan, en zoodanig ingerigt worden, dat dezelve tot een boekdeel zullen kunnen worden te zamen gevoegd, om een geheel te vormen.

Bij alle postkantoren en bij de voornaamste boekhandelaars kan men zich abonneren, echter voor niet minder dan tien nommers te gelijk; — zullende het geheel worden, met toevoeging der daarop volgende tien nommers, blijft inteekenen, wanneer men op de ontvangst van het voorlaatste nommer, van het tiental, het abonnement op het volgend tiental niet opgezegd heeft. De prijs van tien nommers is *vrachtvrij f 2,25*.

Ten slotte hebben de ondergeteekenden, uitgevers, de eer, den belanghebbenden ter kennis te brengen, dat de redactie van den *Militairen Spectator*, in haar geheel aan militairen is opgedragen, die, met regt, op de achting hunner krijgsmakkers aanspraak kunnen maken, en die het zich tot eer en genoegen zullen rekenen, tegenwijzingen, bijdragen enz. te ontvangen, mits onderteekend, kennende de gemelde redacteurs, met behoud van verantwoordelijkheid, en geheimhouding zoo men verkiest. De inzendingen geschieden vrachtvrij aan de uitgevers, met vermelding op het adres *Aan den Militairen Spectator*.

BROESE & COMP.

Beurspryzen der Effecten, te Amsterdam.

DINSDAG, 27 *Maart* 1832.

		geld.	
NEDERLANDEN. Werkelijke schuld: 2½ pct.		40⅝ à 41⅛	41⅛
Uitgestelde schuld:		⅛ à 1	—
Kasbiljetten		16⅛ à 16⅜	16⅛
Amortisatie Syndicaat, 4½ pct.		68⅛ à 69	68⅜
Idem, idem, 3½ pct.		55½ à 55⅝	55⅝
Oorlogs-lasten 832. à 5 pct.		86⅜ à 86½	86⅜
Vrijw. geldl: 1831. à 6 pct.		91 à 91⅛	91
Nieuwe idem 1832. à 5 pct.		77⅞ à 78⅛	78
Schatkist-biljetten, 6 pct.		98¾ à 99	99
Handel-Maatschappij, 5 pct.		78½ à 79	78½
FRANKRIJK, inschr. op 't Grootb. 3 pct.		68⅛ à 68⅜	68⅛
RUSLAND, bij *Hope en Comp.* 5 pct.		88¾ à 89	89
Bij dezelfde 1822. 5 pct.		90⅝ à 91	90⅝
SPANJE, Certific. Anst. 5 pct.		45 à 45⅛	45
Dezelfde 3 pct.		29½ à 29¾	29½
Uitgestelde schuld.		— à —	—

SCHOUWBURG TE BREDA.

Donderdag 29 Maart 1832, DE STAATKUNDIGE KOPER of *Hovaardij en Goedhartigheid*, blijspel in 3 bedrijven, waarin alle de Actrices in de *Nieuwe Nationale Kleeding* zullen optreden; gevolgd van DE LIEFHEBBERIJ VAN LAND, divertissement en Pantomime in een bedrijf.

NB. Het geëerde Publiek zij verwittigd, dat er voortaan geene Billetten meer aangeplakt, maar de Voorstellingen in deze Stads-Courant bekend gemaakt zullen worden.

* * Men verlangt zoo spoedig mogelijk een bekwaam HUIS-KNECHT, de Fransche taal sprekende en van goede getuigschriften voorzien.

Adres bij de Uitgevers dezer. Brieven franco.

* * Degenen, welke vermenen eenige pretentien te hebben op of verschuldigd zijn aan den Heer PETRUS SCHACHT, gewoond hebbende te Oosterhout, Provincie Noord-Braband, en aldaar den 23sten Januarij jl. overleden, worden uitgenoodigd, deze opgemaakt, om uiterlijk binnen eene maand na dagteekening dezes, daarvan opgave of betaling te doen aan de ondergeteekende.

Oosterhout, den 27sten Maart 1832.

M. E. VAN GURP,
Wed. W. Schacht.

Te Breda, bij BROESE & Comp., Boekdrukkers en Boekverkoopers.